

Co-funded by
the European Union

[Folkuniversitetet]

FATIMA2

Läroplan för unga ambassadörer för mänskliga rättigheter och jämställdhet

[FATIMA2_Module 2.1]

*FATIMA 2: Förebyggande av hedersrelaterat våld och förtryck mot kvinnor genom projekt med social påverkan och ömsesidigt lärande som leds av unga män
Ref. 101095877*

FATIMA2-projektet har samfinansierats av EU:s program CERV-2022_DAPHNE. Författarna har ensamt ansvar för innehåll och material. Europeiska kommissionen kan inte hållas ansvarig för något användande av informationen som finns däri. (Finansieringsref. 101095877)

Innehåll

Modul 2.1 Rättsliga förfaranden	4
LÄRANDEMÅL	17
AKTIVITETER	18
A2.1 Ställ en fråga	18
A2.2 Dags att diskutera	20
A2.3 Pararbete	22
A2.4 Främja kreativitet	24

Modul 2.1 Rättsliga förfaranden

ANVÄNDARVÄGLEDNING

Den här modulen är övergripande för alla moduler i läroplanens struktur. Ämnena och lärandemålen syftar till att deltagarna ska lära sig hur man överför juridisk information om förfarandena för att skydda offer för hedersrelaterat och könsbaserat våld till unga ambassadörer. Alla aktiviteter kan läggas till i slutet av en modul.

Genom den här modulen förväntas deltagarna inte bara förvärva kunskaper och färdigheter om de juridiska dokument och förfaranden som används för att förebygga och bekämpa hedersrelaterat våld och könsbaserat våld, utan också få erfarenhet av hur man förmedlar den här kunskapen på ett kreativt och begripligt sätt till unga män som kommer att fungera som kamratledare och ambassadörer för mänskliga rättigheter och jämställdhet i samhället.

Innehåll:

Lärandemål, Enhet 1: Metoder för att omvandla svår juridisk terminologi och rättsliga förfaranden till begrepp som ungdomar kan relatera till.

Ämne 1: Främja kreativitet för att ta sig an juridiska och teoretiska frågor på olika sätt.

Ämne 2: Använda exempel från verkliga livet för att förklara juridisk terminologi och rättsliga förfaranden.

Lärandemål, Enhet 2: Definiera olika juridiska termer och rättsliga förfaranden.

Ämne 3: Hantering av antaganden.

Aktivitet 2.1: Ställ en fråga

Aktivitet 2.2: Dags att diskutera

Aktivitet 2.3: Pararbete

Aktivitet 2.4: Främja kreativitet

Beskrivning:

Modul 2.1 Rättsliga förfaranden är övergripande för alla moduler i kursplanens struktur. Ämnena och lärandemålen syftar till att deltagarna ska lära sig hur man överför juridisk information till unga ambassadörer. Alla aktiviteter kan läggas till i slutet av en modul.

Mål och syften:

Genom modulen **Rättsliga förfaranden** förväntas deltagarna inte bara förvärva kunskaper och färdigheter om juridisk terminologi och rättsliga förfaranden som används för att förebygga hedersrelaterat våld och könsbaserat våld utan också få erfarenhet av hur man förmedlar den här kunskapen på ett kreativt och begripligt sätt till unga män som kommer att fungera som kamratledare och ambassadörer för mänskliga rättigheter och jämställdhet i samhället.

Anpassning:

Det står utbildaren fritt att anpassa övningarna så att de passar gruppen av ungdomar på bästa sätt. Här följer några rekommendationer om anpassningsmöjligheter:

- 1) Prioritera smågrupper – om det finns många intresserade unga män i aktiviteten behöver utbildaren dela in dem i mindre grupper, eller till och med sprida ut utbildningen/mötestillfällena över några dagar för att ge dem mer utrymme.
- 2) Om utbildaren anser att det finns en fråga eller ett koncept som är värt att diskutera längre än vad som anges i aktiviteten, borde han/hon göra det. Han/hon har möjlighet att inkludera viss information, ett visst segment av en aktivitet eller innehåll från en annan modul för att belysa en aspekt och kunna arbeta med resten av modulen om det behövs. Utbildaren borde också se till att ämnena som berörs i aktiviteterna inte har behandlats på något annat sätt i en annan modul (han/hon borde välja vilket format som passar gruppen bäst). Se Tabell 1 för sambandet mellan moduler och aktiviteter.
- 3) I aktiviteterna kan det ingå att dela med sig av personliga erfarenheter. Om frågan är för känslig för att tas upp på ett sådant sätt med en grupp unga män och kvinnor (t.ex. om det nyligen har förekommit en konflikt eller våld i samband med ämnet, eller om utbildaren vet att det är känsligt bland vissa personer i gruppen), borde utbildaren anpassa övningen genom att presentera fiktiva berättelser och erfarenheter.
- 4) Om en person i ungdomsgruppen inte känner sig bekväm med att tala inför sina kamrater, eller har svårt att skriva eller läsa, borde ungdomsarbetaren uppmuntra honom/henne att delta på ett annat sätt.

Viktiga rättsliga standarder och förfaranden:

<p>Internationella rättsliga standarder och förfaranden inom området för hedersrelaterat våld</p>	<p>Lagstiftning:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Den allmänna förklaringen om de mänskliga rättigheterna: FN:s allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna betonar rätten till liv, frihet och personlig säkerhet (artikel 3) och principen att alla människor är lika inför lagen (artikel 7). Dessa principer är grundläggande för att ta itu med hedersrelaterat våld. 2. Konventionen om avskaffande av all slags diskriminering av kvinnor (kvinnokonventionen): Kvinnokonventionen, ofta förkortad CEDAW, är ett av de mest omfattande internationella fördragen om kvinnors rättigheter. Det ålägger stater att vidta åtgärder för att eliminera könsbaserat våld, vilket innefattar hedersrelaterat våld. <ul style="list-style-type: none"> • Kvinnokonventionen, allmän rekommendation nr 19 • Kvinnokonventionen, allmän rekommendation nr 35 3. Deklaration om avskaffande av våld mot kvinnor: Den här deklARATIONEN, som antogs av FN:s generalförsamling, erkänner våld mot kvinnor som en kränkning av de mänskliga rättigheterna och uppmanar stater att vidta åtgärder för att förebygga och eliminera det. 4. Konventionen mot tortyr och annan grym, omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning: antagen av Förenta nationernas generalförsamling den 10 december 1984 (resolution 39/46). 5. Internationell konvention om skydd av alla migrerande arbetares och deras familjemedlemmars rättigheter: antagen av Förenta nationernas generalförsamling den 18 december 1990. 6. Konventionen om barnets rättigheter (Barnkonventionen): det mest universellt accepterade instrumentet för mänskliga rättigheter, ratificerat av alla länder i världen utom två. Konventionen omfattar alla mänskliga rättigheter – medborgerliga, politiska, ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter – för barn i ett enda dokument. 7. Resolution från Förenta nationernas generalförsamling A/RES 57/179: Arbete för att eliminera brott mot kvinnor som begås i hederns namn, 2003 8. Resolution från Förenta nationernas generalförsamling A/RES 57/179: Arbete för att avskaffa brott mot kvinnor och flickor som begås i hederns namn, 2005. 9. Afrikanska stadgan om mänskliga rättigheter och folkens rättigheter: Detta regionala afrikanska instrument innehåller bestämmelser om jämställdhet och
---	---

skydd mot våld, som kan vara relevanta för att ta itu med hedersrelaterat våld.

10. **Interamerikanska konventionen om förebyggande, bestraffning och avskaffande av våld mot kvinnor (Belém do Pará-konventionen):** Det här regionala avtalet fokuserar på att förebygga och ta itu med våld mot kvinnor, vilket inbegriper olika former av hedersrelaterat våld.

Förfaranden:

1. **Rapportering till internationella organ för mänskliga rättigheter:** Offer eller förespråkare kan rapportera fall av hedersrelaterat våld till internationella människorättsorgan, såsom FN:s råd för mänskliga rättigheter eller regionala människorättsorganisationer.
2. **FN:s särskilda rapportör om våld mot kvinnor:** Den särskilda rapportören genomför undersökningar, utfärdar rapporter och utfärdar rekommendationer till regeringar om hur man ska hantera våld mot kvinnor, däribland hedersrelaterat våld.
3. **Insamling och rapportering av uppgifter:** Internationella organisationer uppmantrar medlemsländerna att samla in och rapportera uppgifter om könsbaserat våld, däribland hedersrelaterat våld. De här uppgifterna är avgörande för att förstå omfattningen av problemet och utforma effektiva politiska åtgärder.
4. **Medvetenhet och utbildning:** Internationella organisationer stödjer ofta informationskampanjer, utbildningsprogram och utbildningsinitiativ för att göra allmänheten, polisen och rättsliga myndigheter medvetna om hedersrelaterat våld.
5. **Tvårvetenskapliga tillvägagångssätt:** Samordningen av olika intressenter, däribland rättsväsendet, socialtjänsten, sjukvårdspersonal och juridiska experter, betonas för att effektivt ta itu med hedersrelaterat våld.
6. **Skydd och stödtjänster:** Internationella organisationer och regeringar uppmantras att tillhandahålla skydd och stödtjänster för offer, såsom tillgång till skydd, juridisk hjälp och rådgivning.
7. **Rättshjälp och tillgång till rättslig prövning:** Det borde finnas förfaranden för att säkerställa att offer för hedersrelaterat våld har tillgång till rättshjälp och inte avskräcks från att anmäla incidenter eller söka rättslig prövning.
8. **Hjälplinjer i krissituationer:** Många länder och regioner har inrättat hjälplinjer för personer som ha utsatts för våld, däribland hedersrelaterat våld, för att ge omedelbar hjälp och stöd.

	<p>Standarder:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Rätten till liv och säkerhet: Rätten till liv, som beskrivs i artikel 3 i den allmänna förklaringen om de mänskliga rättigheterna, inbegriper rätten att vara fri från våld, tortyr och hot. Internationell rättspraxis har slagit fast att hedersrelaterat våld kränker rätten till liv och säkerhet. 2. Icke-diskriminering: Kvinnokonventionen, bland andra instrument, betonar principen om icke-diskriminering på grund av kön och genus. I internationell rättspraxis åberopas ofta principerna om icke-diskriminering när fall av hedersrelaterat våld tas upp, och det betonas att sådant våld drabbar kvinnor oproportionerligt hårt. 3. Könsbaserat våld: Internationella standarder definierar könsbaserat våld som en form av diskriminering av kvinnor, som omfattar olika våldshandlingar som har sin grund i skadliga könsstereotyper, däribland hedersrelaterat våld. 4. Tillbörlig aktsamhet: Stater har en skyldighet att förebygga, utreda och lagföra våldshandlingar mot kvinnor. Internationell rättspraxis understryker vikten av att stater vidtar effektiva åtgärder för att ta itu med hedersrelaterat våld och ställa förövarna inför rätta. 5. Positiva skyldigheter: Stater är skyldiga att vidta proaktiva åtgärder för att förhindra hedersrelaterat våld, skydda offer och tillhandahålla effektiva rättsmedel. I rättspraxis undersöks ofta om stater har uppfyllt sina positiva skyldigheter i sådana fall. 6. Traditionella och kulturella sedvänjor: Internationella standarder och rättspraxis erkänner att kulturella och traditionella sedvänjor inte kan rättfärdiga våld eller diskriminering. Sedvänjor som leder till hedersrelaterat våld befriar inte förövarna från ansvarsskyldighet. 7. Tillgång till rättslig prövning och rättsmedel: Internationell rättspraxis har betonat vikten av att offer för hedersrelaterat våld har tillgång till rättslig prövning, vilket inbegriper rättsmedel för att föra fram sina klagomål och söka upprättelse. 8. Barnets bästa: Ärenden som rör hedersrelaterat våld kan beröra frågor om vårdnad och skydd av barn. Internationella standarder betonar att barnets bästa ska vara en primär faktor i sådana fall.
<p>Europeiska rättsliga standarder och förfaranden</p>	<p>Lagstiftning:</p>

<p>inom området för hedersrelaterat våld: Europarådet</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Istanbulkonventionen (Europarådets konvention om förebyggande och bekämpning av våld mot kvinnor och av våld i hemmet): Istanbulkonventionen är Europarådets mest omfattande och inflytelserika instrument för att bekämpa våld mot kvinnor, vilket inbegriper hedersrelaterat våld. Den fastställer ett brett spektrum av skyldigheter för medlemsländerna, däribland förebyggande åtgärder, skyddsåtgärder för offer och rättsliga åtgärder för att åtala förövare. 2. Rekommendation Rec(2002)5 om skydd av kvinnor mot våld: Den här rekommendationen uppmuntrar medlemsländerna att vidta åtgärder för att skydda kvinnor mot våld, däribland våld relaterat till så kallad "heder". 3. Resolution 1468 om tvångsäktenskap och barnäktenskap, 2005 4. Rekommendation Rec(2010)4 om åtgärder för att bekämpa diskriminering på grund av sexuell läggning eller könsidentitet: Även om den här rekommendationen främst fokuserar på diskriminering på grund av sexuell läggning och könsidentitet, är den relevant för att ta itu med hedersrelaterat våld inom ramen för diskriminering. 5. Rekommendation Rec(2002)12 om medling i straffrättsliga frågor: I den här rekommendationen betonas vikten av att ta hänsyn till våldsoffers särskilda behov och sårbarhet och garantera deras säkerhet vid medling i straffrättsliga frågor, vilket kan vara relevant i fall av hedersrelaterat våld. 6. Konventionen om IT-relaterad brottslighet (Budapestkonventionen): Även om Budapestkonventionen inte är specifik för hedersrelaterat våld, ger den ett ramverk för att hantera cyberbrottslighet, däribland former av könsbaserat våld på nätet som kan vara relaterat till hedersrelaterat våld. <p>Förfaranden:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Övervakning och rapportering: Europarådets expertgrupp för åtgärder mot våld mot kvinnor och våld i hemmet (GREVIO) ansvarar för att övervaka genomförandet av Istanbulkonventionen. GREVIO utvärderar hur medlemsländerna uppfyller sina skyldigheter att förebygga och bekämpa våld mot kvinnor, vilket innefattar hedersrelaterat våld. 2. Nationella rapporter: Medlemsländerna är skyldiga att lämna in nationella rapporter till GREVIO om sina framsteg och åtgärder för att ta itu med våld mot kvinnor, inklusive hedersrelaterat våld. De här rapporterna innehåller viktiga uppgifter för övervakning och rapportering om genomförandet av Istanbulkonventionen. 3. Medvetenhet och utbildning: Europarådet uppmuntrar medvetenhetskampanjer, utbildningsprogram och utbildningsinitiativ för att
---	---

göra allmänheten, polisen och rättsliga myndigheter medvetna om frågan om våld mot kvinnor och våld i hemmet, vilket innefattar hedersrelaterat våld.

4. **Insamling och rapportering av uppgifter:** Medlemsländerna uppmuntras att samla in och rapportera uppgifter om våld mot kvinnor och våld i hemmet, vilket är avgörande för att förstå omfattningen av problemet och utforma effektiva politiska åtgärder.
5. **Nationella handlingsplaner:** Medlemsländerna utvecklar och genomför ofta nationella handlingsplaner för att bekämpa våld mot kvinnor, som kan innehålla strategier för att ta itu med hedersrelaterat våld.
6. **Stödtjänster:** Europarådet betonar vikten av att tillhandahålla skydds- och stödtjänster för offer för våld mot kvinnor, såsom skyddade boenden, telefonjourer, rättshjälp och rådgivning.
7. **Tillgång till rättslig prövning:** Att garantera att offren har tillgång till rättslig prövning är en viktig faktor. De rättsliga ramarna borde ge offren möjlighet att rapportera incidenter, ansöka om besöksförbud och vidta rättsliga åtgärder utan rädsla för repressalier.
8. **Tvärvetenskapliga tillvägagångssätt:** Medlemsländerna uppmuntras att tillämpa tvärvetenskapliga metoder som involverar rättsväsendet, socialtjänsten, sjukvårdspersonal och andra relevanta intressenter för att effektivt ta itu med våld mot kvinnor, däribland hedersrelaterat våld.

Standarder:

1. **Istanbulkonventionen (Europarådets konvention om förebyggande och bekämpning av våld mot kvinnor och av våld i hemmet):** I den här konventionen fastställs omfattande standarder för att ta itu med våld mot kvinnor, däribland hedersrelaterat våld. Den betonar behovet av rättsliga åtgärder, skyddsåtgärder för offer och förebyggande åtgärder för att bekämpa könsbaserat våld.
2. **GREVIO (Expertgruppen för åtgärder mot våld mot kvinnor och våld i hemmet):** GREVIO ansvarar för att övervaka genomförandet av Istanbulkonventionen. Genom sina rapporter och utvärderingar ger GREVIO vägledning om medlemsländernas efterlevnad av konventionen.
3. **Rättsliga skyldigheter:** Istanbulkonventionen ålägger medlemsländerna att vidta åtgärder för att förebygga och bekämpa våld mot kvinnor, vilket inbegriper hedersrelaterat våld. I rättspraxis från olika länder hänvisas ofta till konventionens bestämmelser när dessa fall behandlas.
4. **Positiva skyldigheter:** Konventionen betonar staternas positiva skyldigheter att förebygga våld, skydda offer och åtala förövare. Rättspraxis kan bedöma

	<p>om stater har uppfyllt dessa skyldigheter på ett effektivt sätt i fall av hedersrelaterat våld.</p> <ol style="list-style-type: none"> 5. Icke-diskriminering: Istanbulkonventionen understryker principen om icke-diskriminering på grund av kön. Rättspraxis kan åberopa principer om icke-diskriminering när det gäller hedersrelaterat våld och betonar den oproportionerliga inverkan på kvinnor. 6. Tillgång till rättslig prövning och effektiva rättsmedel: Konventionen kräver att staterna säkerställer att offren har tillgång till rättvis prövning och effektiva rättsmedel. Rättspraxis kan undersöka om offer för hedersrelaterat våld har fått tillgång till rättslig prövning och fått adekvata rättsmedel. 7. Barnets bästa: Ärenden som rör hedersrelaterat våld kan beröra frågor om skydd av barn. I konventionen betonas att barnets bästa ska vara en primär faktor i sådana fall. 8. Skyddsorder: Konventionen uppmantrar staterna att tillhandahålla skyddsorder för att skydda våldsoffer. Rättspraxis kan bedöma om sådana beslut har använts effektivt för att skydda offer för hedersrelaterat våld. 9. Insamling och rapportering av uppgifter: Istanbulkonventionen uppmanar staterna att samla in och rapportera uppgifter om våld mot kvinnor. Rättspraxis kan utgå från dessa uppgifter för att bedöma förekomsten och effekterna av hedersrelaterat våld.
<p>Europeiska rättsliga standarder och förfaranden inom området för hedersrelaterat våld: Europeiska unionen</p>	<p>Lagstiftning:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. EU:s stadga om de grundläggande rättigheterna: EU-stadgan innehåller principer om rätten till liv, förbudet mot tortyr och omänsklig eller förnedrande behandling samt principen om jämlikhet. De här principerna är tillämpliga i fall av könsbaserat våld, vilket innefattar hedersrelaterat våld. 2. Direktiv 2011/36/EU om förebyggande och bekämpande av människohandel: Även om det här direktivet främst handlar om människohandel kan det vara relevant för fall av hedersrelaterat våld som innefattar människohandel och exploatering. 3. Direktiv 2012/29/EU om brottsoffers rättigheter: I det här direktivet fastställs miniminormer för rättigheter, stöd och skydd för brottsoffer, däribland offer för könsbaserat våld. Syftet är att säkerställa att brottsoffer har tillgång till information, stöd och rättvisa. 4. Direktiv 2004/38/EG om unionsmedborgares och deras familjemedlemmars rätt att fritt röra sig och uppehålla sig inom medlemsstaternas territorier: Även om det här direktivet inte är specifikt för hedersrelaterat våld kan det

vara relevant för fall som rör familjemedlemmars rörlighet och bosättning i samband med hedersrelaterat våld.

5. **Europeiska jämställdhetsinstitutet (EIGE):** Även om det inte är lagstiftning tillhandahåller EIGE uppgifter, forskning och expertis om olika former av könsbaserat våld, vilket kan vara en resurs för beslutsfattare och organisationer.
6. **Istanbulkonventionen (Europarådets konvention om förebyggande och bekämpning av våld mot kvinnor och av våld i hemmet):** I den här konventionen fastställs omfattande standarder för att ta itu med könsbaserat våld, inklusive hedersrelaterat våld. I konventionen beskrivs åtgärder för att förebygga våld, skydda offer och åtala förövare.

Förfaranden:

1. **EU:s jämställdhetsstrategi:** EU har antagit en jämställdhetsstrategi som beskriver åtgärder och initiativ för att främja jämställdhet och ta itu med olika former av könsbaserat våld, inklusive hedersrelaterat våld.
2. **Insamling och rapportering av uppgifter:** EU uppmuntrar medlemsländerna att samla in och rapportera uppgifter om könsbaserat våld för att bättre förstå omfattningen av problemet och informera om utvecklingen av olika regelverk (t.ex. författningar och andra föreskrifter).
3. **Finansieringsprogram:** EU tillhandahåller finansiering och stöd för initiativ, forskning och projekt som syftar till att förebygga och ta itu med könsbaserat våld, inklusive hedersrelaterat våld.
4. **Nationella handlingsplaner:** Medlemsländerna utvecklar och genomför ofta nationella handlingsplaner för att bekämpa könsbaserat våld, som kan omfatta strategier för att ta itu med hedersrelaterat våld.
5. **Direktiv 2011/36/EU om förebyggande och bekämpande av människohandel:** Även om det här direktivet främst handlar om människohandel kan det vara relevant för fall av hedersrelaterat våld som innefattar människohandel och exploatering.
6. **Direktiv 2012/29/EU om brottsoffers rättigheter:** I det här direktivet fastställs miniminormer för rättigheter, stöd och skydd för brottsoffer, däribland offer för könsbaserat våld. Syftet är att säkerställa att brottsoffer har tillgång till information, stöd och rättvisa.
7. **Lagar mot diskriminering:** EU har lagar som förbjuder diskriminering på olika grunder, däribland kön och religion, vilket är viktigt för att ta itu med de grundläggande orsakerna till hedersrelaterat våld.

	<p>8. Skyddsorder: Många EU-länder har bestämmelser om utfärdande av skyddsorder för att skydda offer för könsbaserat våld, vilket innefattar hedersrelaterat våld.</p> <p>9. Stödtjänster: EU-länderna uppmuntras att tillhandahålla skydds- och stödtjänster för offer för könsbaserat våld, såsom skyddade boenden, telefonjourer, rättshjälp och rådgivning.</p> <p>Standarder:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Jämställdhet: EU främjar jämställdhet mellan könen som en grundläggande princip. EU:s normer betonar att könsbaserat våld, inklusive hedersrelaterat våld, är en kränkning av kvinnors rättigheter och oförenligt med jämställdhet. 2. Icke-diskriminering: EU-lagstiftningen förbjuder diskriminering på olika grunder, bland annat kön och religion. Diskriminering på grund av heder eller kultur som leder till våld är inte acceptabelt enligt EU:s normer. 3. EU:s stadga om de grundläggande rättigheterna: Stadgan innehåller principer som rör rätten till liv, förbudet mot tortyr och omänsklig eller förnedrande behandling samt principen om jämlikhet. De här principerna kan åberopas när man hanterar fall av hedersrelaterat våld. 4. Skydd och stödtjänster: EU:s standarder betonar vikten av att erbjuda skydd och stödtjänster till offer för könsbaserat våld, såsom skyddade boenden, telefonjourer, rättshjälp och rådgivning. Den här typen av tjänster kan vara relevanta för offer för hedersrelaterat våld. 5. Tillgång till rättslig prövning: EU betonar att offer för könsbaserat våld, vilket innefattar hedersrelaterat våld, borde ha tillgång till rättslig prövning och effektiva rättsmedel för att söka ersättning för den skada de har lidit. 6. Datainsamling och rapportering: EU uppmuntrar medlemsländerna att samla in och rapportera uppgifter om könsbaserat våld, vilket kan bidra till att bedöma förekomsten och effekterna av hedersrelaterat våld. 7. Kriminalisering: EU:s standarder stödjer kriminalisering av olika former av könsbaserat våld, vilket kan omfatta sedvänjor som förknippas med hedersrelaterat våld.
<p>Nationella rättsliga standarder och förfaranden inom området för hedersrelaterat våld: Bulgarien</p>	<p>Lagstiftning:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bulgariens strafflag: Flera bestämmelser i den bulgariska strafflagen behandlar brott relaterade till våld, hot och tvång. <ul style="list-style-type: none"> • Art. 93, s.31 Brottet begicks "under förhållanden med våld i hemmet" om det begicks genom fysiskt, sexuellt eller psykiskt våld, försättande i ekonomiskt beroende, påtvingad begränsning av

	<p>privatlivet, personlig frihet och personliga rättigheter och begicks mot en person i upp- eller nedstigande led, make/maka eller tidigare make/maka, en person med vilken han har ett barn, en person med vilken han har eller hade en faktisk äktenskapsrelation eller en person som han bor eller bodde tillsammans med i samma hushåll.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Brott mot äktenskap: Att tvinga en annan person att ingå äktenskap genom våld, hot eller maktmissbruk, artikel 177, paragraf 1; bortförande av en annan person i syfte att tvinga honom att ingå äktenskap, artikel 177, paragraf 2; en förälder eller annan släkting som tagit emot en summa pengar för att låta sin dotter eller kvinnliga släkting ingå äktenskap, artikel 178, paragraf 1. • Brott mot ungdomar: Att tvinga en person att leva i äktenskap med någon genom våld, hot eller maktmissbruk, artikel 190, paragraf 1; artikel 190, paragraf 2; kidnappa en annan person för att tvinga honom att leva i äktenskap med någon; en vuxen persons äktenskapliga samlevnad med en kvinna under 16 år, artikel 191, paragraf 1 <ol style="list-style-type: none"> 2. Lag om skydd mot våld i hemmet: Den är lagen ger en rättslig ram för att skydda offer för våld i hemmet, vilket kan omfatta fall av hedersrelaterat våld inom familjen. 3. Lagen om bekämpande av människohandel: Den är lagen är främst inriktad på människohandel, men kan också vara relevant i fall av hedersrelaterat våld som inbegriper människohandel och exploatering. 4. Lag om lika möjligheter för kvinnor och män: Den är lagen främjar jämställdhet och är nödvändig för att ta itu med de grundläggande orsakerna till könsbaserat våld, vilket innefattar hedersrelaterat våld. 5. Lagar om icke-diskriminering: Bulgarien har lagar som förbjuder diskriminering på olika grunder, däribland kön, religion och kultur, vilket är viktigt för att ta itu med de grundläggande orsakerna till hedersrelaterat våld. 6. Bulgariens familjelagstiftning: Familjelagstiftningen innehåller bestämmelser om äktenskap, skilsmässa och familjefrågor. Den kan vara relevant i fall som rör tvångsäktenskap eller andra familjefrågor. 7. Lagstiftning mot diskriminering: Bulgarien har lagar som förbjuder diskriminering på olika grunder, däribland kön. Dessa lagar kan åberopas för att hantera fall av hedersrelaterat våld som inbegriper könsbaserad diskriminering. <p>Förfaranden:</p>
--	---

1. **Anmälan av brott:** Offer eller vittnen till hedersrelaterat våld kan anmäla händelsen till polisen. Polisen ansvarar för att genomföra utredningar, samla in bevis och vidta lämpliga rättsliga åtgärder.
2. **Skyddsorder:** Offer för hedersrelaterat våld kan ansöka om skyddsorder genom det bulgariska rättssystemet för att garantera sin säkerhet. Dessa beslut kan innebära restriktioner för förövarnas rörelsefrihet och handlingar.
3. **Rättshjälp och rådgivning:** Rättshjälp och rådgivning finns tillgängligt för brottsoffer för att hjälpa dem att navigera i den rättsliga processen och söka rättvis prövning. Den här typen av tjänster ger stöd och vägledning till offren.
4. **Brottsbekämpning och rättsliga förfaranden:** Brottsbekämpande myndigheter och rättsväsendet hanterar fall av könsbaserat våld, vilket inbegriper hedersrelaterat våld. Rättsliga förfaranden syftar till att hålla förövarna ansvariga för sina handlingar.
5. **Skyddsåtgärder mot våld i hemmet:** Bulgarien har lagar som syftar till att skydda offer för våld i hemmet, vilket kan omfatta fall av hedersrelaterat våld inom familjen.
6. **Nationella telefonjourer och hjälplinjer:** Bulgarien har nationella telefonjourer och hjälplinjer som ger omedelbar hjälp till offer för våld, inklusive hedersrelaterat våld. Den här typen av tjänster erbjuder stöd och vägledning.
7. **Medvetenhet och utbildning:** Den bulgariska regeringen, organisationer i det civila samhället och internationella organisationer genomför medvetenhetskampanjer, utbildningsprogram och utbildningsinitiativ för att göra allmänheten, polisen och rättsliga myndigheter medvetna om frågor som rör hedersrelaterat våld och könsbaserat våld.
8. **Insamling och rapportering av uppgifter:** Bulgarien uppmuntras att samla in och rapportera uppgifter om könsbaserat våld, vilket inbegriper hedersrelaterat våld. De här uppgifterna är avgörande för att förstå omfattningen av problemet och utforma effektiva politiska åtgärder.
9. **Nationella handlingsplaner:** Bulgarien kan komma att utarbeta och genomföra nationella handlingsplaner för att bekämpa könsbaserat våld, som kan omfatta strategier för att ta itu med hedersrelaterat våld.

Standarder:

1. **Bestämmelser i strafflagen:** Den bulgariska strafflagen innehåller bestämmelser om olika former av våld och hot mot enskilda personer. Dessa bestämmelser kan åberopas för att hantera fall av könsbaserat våld, inklusive de med inslag av hedersrelaterat våld.

2. **Lag om skydd mot våld i hemmet:** Den här lagen ger en rättslig ram för att skydda offer för våld i hemmet, vilket kan omfatta fall av hedersrelaterat våld inom familjen.
3. **Skyddsorder:** Offer för könsbaserat våld, vilket innefattar hedersrelaterat våld, kan ansöka om skyddsorder genom det bulgariska rättssystemet för att garantera sin säkerhet.
4. **Rättshjälp och rådgivning:** Rättshjälp och rådgivning finns tillgängligt för brottsoffer för att hjälpa dem att navigera i den rättsliga processen och söka rättvis prövning. Den här typen av tjänster ger stöd och vägledning till offren.
5. **Lagar mot diskriminering:** Bulgarien har lagar som förbjuder diskriminering på olika grunder, bland annat kön, religion och kultur. De här lagarna är viktiga för att ta itu med de grundläggande orsakerna till könsbaserat våld.
6. **Tillgång till rättslig prövning:** Offer för könsbaserat våld, vilket inkluderar hedersrelaterat våld, har rätt till tillgång till rättssystemet och möjlighet att använda rättsmedel utan rädsla för repressalier.
7. **Tvärvetenskapliga tillvägagångssätt:** Samordningen av olika intressenter, såsom rättsväsendet, socialtjänsten, sjukvårdspersonal och juridiska experter, betonas för att hantera våld på ett effektivt sätt.
8. **Medvetenhet och utbildning:** Upplysningskampanjer, utbildningsprogram och utbildningsinitiativ genomförs för att göra allmänheten, polisen och rättsliga myndigheter medvetna om frågan om könsbaserat våld, vilket omfattar hedersrelaterat våld.
9. **Insamling och rapportering av uppgifter:** Bulgarien samlar in och rapporterar uppgifter om könsbaserat våld, vilket är viktigt för att förstå omfattningen av problemet och utforma effektiva politiska åtgärder.

LÄRANDEMÅL

	Rättsliga förfaranden	Lärandemål		
		Kunskaper	Färdigheter	Attityder
		Efter avslutad modul ska deltagarna kunna...	Efter avslutad modul ska deltagarna kunna...	Modulen syftar till att utveckla följande attityder:
	<p>Enhet 1: Metoder för att omvandla svår juridisk terminologi och rättsliga förfaranden till begrepp som ungdomar kan relatera till.</p> <p>Ämne 1: Främja kreativitet för att ta sig an teoretiska frågor på ett annorlunda sätt.</p> <p>Ämne 2: Använda exempel från verkliga livet för att förklara juridisk terminologi.</p> <p>Ämne 3: Hantering av antaganden.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Känna igen när unga män, samhällsmedborgare och samhällsaktörer kan delta aktivt och korrekt i en juridisk diskussion om befintliga internationella och europeiska rättsliga förfaranden för att skydda offer för hedersrelaterat våld och kursbaserat våld. 	<ul style="list-style-type: none"> Illustrera vikten av och visa skillnaden mellan alla internationella och europeiska förfaranden för att skydda offer för hedersrelaterat våld och könsbaserat våld. Ge exempel på juridisk terminologi och rättsliga förfaranden som tilltalar unga män. Omvandla allmänna juridiska kunskaper med hjälp av exempel från verkligheten. 	
		<ul style="list-style-type: none"> Förtydliga de internationella och europeiska förfarandena på ett sätt som tilltalar unga män. Förstå att juridisk terminologi och rättsliga förfaranden kan förklaras på olika sätt. 	<ul style="list-style-type: none"> Översätta svårt juridiskt språk så att det förstås av unga män och sedan kunna använda den här översättningen för att lära ut definitionen av juridisk terminologi och rättsliga förfaranden för att skydda offer för hedersrelaterat våld och könsbaserat våld. 	

AKTIVITETER

A2.1 Ställ en fråga

Aktivitetens namn	Ställ en fråga	
Mål	Kunna identifiera juridisk terminologi och rättsliga förfaranden för att skydda offer för hedersrelaterat våld och könsbaserat våld och även kunna omvandla dem till konkreta exempel.	
Beskrivning	<ul style="list-style-type: none"> • Visa presentationen för gruppen av deltagare och ställ frågan: Vilken är frågan som är kopplad till det här svaret? • I helklass delar deltagarna med sig av sina frågor och ser om detta är den fråga som hör ihop med svaret. • Diskutera med deltagarna vad den "rätta" frågan är och varför detta är den rätta frågan. 	
Aktivitetstyp	Idékläckning (mer känt som brainstorming) – utbyte av kunskap	
Varaktighet	20 minuter	
Utrymme och material	PowerPoint-presentation med den teoretiska juridiska introduktionen och svaren.	
Lärandemål	<ul style="list-style-type: none"> • Översätta svårt juridiskt språk så att det förstås av unga män och sedan kunna använda den här översättningen för att lära ut de rättsliga förfarandena till offer för hedersrelaterat våld och könsbaserat våld. • Illustrera vikten av och visa skillnaden mellan alla internationella och europeiska förfaranden för att skydda offer för hedersrelaterat våld och könsbaserat våld. 	
Modul	Rättsliga förfaranden	
Källa	Baserat på: https://www.eur.nl/en/teacheur/whats-question	
Används bäst i följande modul(er):	Lärande: Förstå mänskliga rättigheter Lärande: Förstå jämställdhet mellan könen Lärande: Hedersrelaterat våld Verktyg för åtgärder: Kommunikationsverktyg	
Föreslagen terminologi att använda	<ul style="list-style-type: none"> • Förenta nationerna • Förenta nationernas deklARATIONER • Förenta nationernas konventioner 	<ul style="list-style-type: none"> • Rätten till liv • Icke-diskriminering • Könsbaserat våld • Hedersrelaterat våld • Tillbörlig aktsamhet

	<ul style="list-style-type: none"> • Förenta nationernas rättsliga förfaranden • Internationella organ för mänskliga rättigheter • Europarådet • Europarådets konventioner • Europarådets rättsliga förfaranden • Europeiska unionen • Europeiska unionens förordningar och direktiv • Europeiska unionens rättsliga förfaranden 	<ul style="list-style-type: none"> • Positiva skyldigheter • Traditionella och kulturella sedvänjor • Tillgång till rättslig prövning och rättsmedel • Skyddsorder • Stödtjänster • Barnets bästa
--	--	---

A2.2 Dags att diskutera

Aktivitetsens namn	Dags att diskutera
Mål	Fastställa om deltagarna har samma kunskap om specifik juridisk terminologi och internationella/europeiska förfaranden som används i kursen/modulen och om de kan överföra den här kunskapen till exempel som passar den juridiska terminologin.
Beskrivning	<ul style="list-style-type: none"> • Ställ en specifik fråga till gruppen. Till exempel: <i>Vad vet ni om internationell/europeisk lagstiftning och förfaranden för att skydda offer för hedersrelaterat våld och könsbaserat våld?</i> • Be deltagarna att fundera över frågan och vad de ska svara. • Dela in deltagarna i par och be dem att dela med sig av sina tankar och svar. • Utbyt gemensamt de erfarenheter som paren hade medan de delade med sig av sina svar. Vad var annorlunda, vad var gemensamt och vad tar vi med oss från det? • Fråga gruppen om de kan komma på ett exempel från verkligheten och diskutera om det passar in i rätt juridisk terminologi.
Aktivitetstyp	Gruppdiskussion
Varaktighet	20–30 minuter (beroende på antalet deltagare)
Utrymme och material	Frågor som anknyter till juridisk terminologi och rättsliga förfaranden för att skydda offer för hedersrelaterat våld och könsbaserat våld
Lärandemål	<ul style="list-style-type: none"> • Känna igen när unga män, samhällsmedborgare och samhällsaktörer kan delta aktivt och korrekt i en juridisk diskussion. • Förstå att juridisk terminologi kan förklaras på olika sätt.
Modul	Rättsliga förfaranden
Källa	Baserat på: Emancipator
Används bäst i följande modul(er):	Lärande: Förstå mänskliga rättigheter. Lärande: Förstå jämställdhet mellan könen Lärande: Hedersrelaterat våld

<p>Föreslagen terminologi att använda</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Förenta nationerna • Förenta nationernas deklamationer • Förenta nationernas konventioner • Förenta nationernas rättsliga förfaranden • Internationella organ för mänskliga rättigheter • Europarådet • Europarådets konventioner • Europarådets rättsliga förfaranden • Europeiska unionen • Europeiska unionens förordningar och direktiv • Europeiska unionens rättsliga förfaranden 	<ul style="list-style-type: none"> • Rätten till liv • Icke-diskriminering • Könsbaserat våld • Hedersrelaterat våld • Tillbörlig aktsamhet • Positiva skyldigheter • Traditionella och kulturella sedvänjor • Tillgång till rättslig prövning och rättsmedel • Skyddsorder • Stödtjänster • Barnets bästa
---	---	---

A2.3 Pararbete

Aktivitetens namn	Pararbete	
Mål	Hjälpa varandra att öva på att omvandla svår juridisk terminologi.	
Beskrivning	<ul style="list-style-type: none"> • Dela in deltagargruppen i par och ge varje par ett rättsligt förfarande som rör den modul som har diskuterats. • Be båda deltagarna att komma på ett exempel från verkligheten för att förklara förfarandet och dess tillämpning i praktiken. • Båda deltagarna presenterar det exempel de har kommit på för varandra. • Låt deltagarna betygsätta varandras exempel utifrån kvaliteter såsom korrekt användning av juridisk terminologi, koppling till målgruppen och kreativitet. 	
Aktivitetstyp	Interaktiv övning – ömsesidigt lärande	
Varaktighet	20 minuter	
Utrymme och material	En lista över rättsliga förfaranden som kan användas.	
Lärandemål	<ul style="list-style-type: none"> • Konkretisera abstrakt juridisk terminologi och rättsliga förfaranden med hjälp av exempel från verkligheten. • Ge exempel på juridisk terminologi och juridiska förfaranden som tilltalar unga män. 	
Modul	Rättsliga förfaranden	
Källa	Refugee Team	
Används bäst i följande modul(er):	Lärande: Förstå mänskliga rättigheter. Lärande: Förstå jämställdhet mellan könen Lärande: Hedersrelaterat våld	
Föreslagna terminologi att använda	<ul style="list-style-type: none"> • Förenta nationerna • Förenta nationernas deklarerationer • Förenta nationernas konventioner • Förenta nationernas rättsliga förfaranden • Internationella organ för mänskliga rättigheter 	<ul style="list-style-type: none"> • Rätten till liv • Icke-diskriminering • Könsbaserat våld • Hedersrelaterat våld • Tillbörlig aktsamhet • Positiva skyldigheter • Traditionella och kulturella sedvänjor

	<ul style="list-style-type: none"> • Europarådet • Europarådets konventioner • Europarådets rättsliga förfaranden • Europeiska unionen • Europeiska unionens förordningar och direktiv • Europeiska unionens rättsliga förfaranden	<ul style="list-style-type: none"> • Tillgång till rättslig prövning och rättsmedel • Skyddsorder • Stödtjänster • Barnets bästa
--	---	---

A2.4 Främja kreativitet

Aktivitetens namn	Främja kreativitet
Mål	En snabb aktivitet för att uppmuntra kreativitet
Beskrivning	<ul style="list-style-type: none"> • Be varje deltagare att välja en av de förklarade juridiska termerna eller ett av de beskrivna förfarandena och skriva en uppsats på en minut för att förklara den term/det förfarande de valde. • För att hjälpa deltagarna kan du be dem att besvara följande två frågor i sin uppsats: 1). Vad var viktigast? 2). Vilka frågor har du om ämnet? • Sätt en klocka på en minut och låt deltagarna utföra uppgiften. • Be några deltagare att dela med sig av/presentera sina uppsatser.
Aktivitetstyp	Aktivera och uppmuntra kreativitet
Varaktighet	15 minuter
Utrymme och material	PowerPoint-presentation med introduktion till de rättsliga förfarandena för att skydda offer för hedersrelaterat våld och könsbaserat våld.
Lärandemål	<ul style="list-style-type: none"> • Förtydliga förfarandet på ett sätt som talar till unga män. • Ge exempel på juridisk terminologi som talar till unga män.
Modul	Rättsliga förfaranden
Källa	Baserat på: https://www.eur.nl/en/teacheur/one-minute-paper
Används bäst i följande modul(er):	<p>Lärande: Förstå mänskliga rättigheter.</p> <p>Lärande: Förstå jämställdhet mellan könen</p> <p>Lärande: Hedersrelaterat våld</p> <p>Verktyg för åtgärder: Kommunikationsverktyg</p>

<p>Föreslagen terminologi att använda</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Förenta nationerna • Förenta nationernas deklamationer • Förenta nationernas konventioner • Förenta nationernas rättsliga förfaranden • Internationella organ för mänskliga rättigheter • Europarådet • Europarådets konventioner • Europarådets rättsliga förfaranden • Europeiska unionen • Europeiska unionens förordningar och direktiv • Europeiska unionens rättsliga förfaranden 	<ul style="list-style-type: none"> • Rätten till liv • Icke-diskriminering • Könsbaserat våld • Hedersrelaterat våld • Tillbörlig aktsamhet • Positiva skyldigheter • Traditionella och kulturella sedvänjor • Tillgång till rättslig prövning och rättsmedel • Skyddsorder • Stödtjänster • Barnets bästa
---	---	---